QUATRESMA LEIÇON Dimars (mardi)

UN PAUC D'ISTÒRIA

Aier qu'era diluns ; auei, sem dimars.
Per me, quò sirá una jornada un pauc mai lonja que l'autra ;
mas la trobarai pas tant **penosa.**
Perqué quò ‘**braca** totjorn de començar la setmana.
Diluns l'i aviá un cors d'istòria que parlava dau passat de Lemosin.
Qu'es una chausa que ieu ne coneissiá pas tant bien daici aquí ;
segur qu'ilhs ne'n disian **pen quite** mot dins nòstres libres
de quand nos eram daus pitits mainatjons.
Urosadament que tot quò deviá **chamnhar** pauc per pauc ;
e quò me rapelava tot çò qu' aviá desjà legit de la granda istòria
d' Occitania : d'aquel atge que ne'n aviá tant de Trobadors sus
quela terra lemosina, que fasian de nòstre parlar ‘na linga plán
coneguda.
Oblidarai jamai la **vòrre** conquesta de nòstre miegjorn
per los que venian dau nòrd e **semnavan** tant de malurs, ni totas
las repressions contra la revòlta daus paisans, daus Crocants e
daus obriers.
E pense ben que qu'es per quò que aura es tant malaisat
de l'i viure, dins nòstre país.
Mas sabe plán que nos faudrá lutar, tots ensemble, las jòunas
gents, si lo volem sauvar e **reviscolar.**

:-:-:-:-:-:-:-:-:-:-:

VOCABULARI : penos, osa *(pénible)* ; ‘bracar *(fatiguer)* ;
chamnhar *(changer)* ; legir *(lire)* ;
conegut, uda *(connu , -ue)* ; oblidar *(oublier)* ;
vòrre , -a *(laid, -e , horrible)* ; semnar *(semer)* ;
reviscolar *(redonner vie).*

EXPRESSIONS : pen quite mot *(aucun mot)* ; quitament *(nullement)*.

CHAVILHAS : daici aquí *(jusqu'ici)* ; pauc per pauc *(peu à peu) ;*
pen, pena *(pas un, pas une)*

DEMONSTRATIUS :
(a) queste ser *(ce soir)* (a) questa setmana
questes, -as
(a) quel atge (a) quela linga
queus, quelas

CONJUGASONS :

Imperfach de l'Indicatiu

Èsser (*irrégulier*)	**Aver** (dever ; coneisser *régul*)
era (eriá)	aviá
eras (erias)	avias
era (eriá)	aviá
eram (eriam)	aviam
eratz (eriatz)	aviatz
eran (erian)	avian

Parlar *(régulier)*	**Venir** (régulier)
parlava	veniá
parlavas	venias
parlava	veniá
parlavam	veniam
parlavatz	veniatz
parlavan	venian

REMARCA :
- disian, imperfach de **dire** ;
- *fasian, imperfach de* ***far*** *.*

© 2013 Jean Delage